

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 29, nr. 1023, 8 noiembrie 2022, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

La mulți ani, Mihail! La mulți ani, Gavriil!

„În fiecare an, pe data de 8 noiembrie, Biserica cinstește Soborul Sfinților Mihail și Gavriil și a tuturor Puterilor cerești celor fără de trupuri. Deci, pe 8 noiembrie nu îi prăznuim doar pe Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, ci pe toate cetele îngerești care nu s-au despărțit de Dumnezeu.” (Calendar creștin ortodox)

Mult succes studenților harețiști
la prima sesiune de evaluare periodică din acest an universitar!

Evenimentele din luna octombrie organizate în cadrul activității Dezvoltare socio-comunitară a Proiectului InfoAcces - POCU/784/6/24/139636

► Pagina 7

ZILELE BIBLIOTECII UNIVERSITARE „SPIRU HARET”

Cartea și lectura de-a lungul secolelor și implicarea bibliotecilor în formarea competențelor de lectură

O cameră fără cărți e ca un corp fără suflet.

Un „om al cărții” se sărbătorește pe sine și printr-un eveniment dedicat lucrului celui mai desăvârșit și mai de folos evoluției spiritualității umane, cartea. Despre istoria cărții, viața cărților, universul acestei idei luminoase, despre bibliotecă, despre cărți prețioase, frumoase și rare, despre ediții, colecții și programe, despre locul și rolul cărții precum și importanța lecturii, vorbim în cadrul evenimentului Zilele Bibliotecii Universitare „Spiru Haret”.

► Pagina 3

Clementinum – cea mai frumoasă bibliotecă din lume

Unde am greșit?!

Mioara VERGU-IORDACHE

Unde, cum și când am greșit? Pentru că undeva trebuie să fi fost o greșeală Adică trebuie să fi săvârșit o „faptă, acțiune etc. care constituie o abatere, conștientă sau involuntară, de la adevăr, de la ceea ce este real, drept, normal, bun” și a atras după sine rău, neplăcere, confuzie, ceva ce ne-a îngenucheat, ne-a paralizat optimismul, încrederea, sentimentul de apartenență, ne-a indus ruperea de tradiții, ignorarea istoriei proprii, naționale și familiale, ne-a rupt rădăcinile, de ne rotim fără direcție după busole străine... Unde, când și cum? Cum s-au întâmplat toate de am devenit, în partea reală a societății noastre suferinde, niște păpuși dezmembrate, fără trecut și fără viitor? Sper că cineva știe răspunsul.

Evident, nu ne mai putem întoarce din drum la începutul mileniului, nu putem să facem un nod și să ne prefacem că nimic nu s-a întâmplat. Pe spirala civilizației există dificultăți, există hopuri ce au fost depășite. Uneori s-a înaintat mai rapid, alteori mai încet. Și totuși...

Poate nu am înțeles bine proiectele care sunt gândite la nivel mondial, cu bune intenții, desigur, pentru bunăstarea unei omeniri din ce în ce mai numeroase, omenire mai apropiată printr-un clic și mult mai îndepărtată prin respirație reală. Poate că aceia care au gândit „globalizarea binelui”, în marea lor inteligență, bunătate, empatie, nu s-au putut împiedica de „amănunte” (noi, românii, știm pe pielea noastră din detaliile picante ale propriei istorii negociate în absența noastră!). Dar noi, noi unde am fost, unde suntem, nu am putut, nu putem să-i tragem de mânecă, să le prezentăm proiectul nostru de mai „bine”? „Binele” este universal? Sigur, dar în caracteristici naționale, în nuanțe. Și atunci, care „bine” trebuie urmărit?

Se spune că suntem o mare familie, de exemplu, europeană. Corect, pentru că fiecare familie este alcătuită din indivizi diferiți, cum inspirat reține înțelepciunea populară: „sunt cinci degete la o mână și nici unul nu seamănă cu celălalt.” Dar de toate avem nevoie ca să strângem pumnul, la o adică, să fim o forță. Totuși, nu „obligăm” degetele să fie egale, să aibă aceleași funcții principale! Și nici nu le acordăm atenție diferențiat.

Ca într-o familie. Bineînțeles, oricine poate să amintească de „rudele sărace” ale familiilor. Unii sunt săraci, cu toate că sunt harnici, pentru că nu au avut condiții și posibilitatea să se dezvolte, să-și pună în valoare talentul, abilitățile, competențele, să se instruiască, alții sunt săraci pentru că sunt puturoși, alții sunt săraci pentru că au fost/sunt naivi și au crezut/cred în binevoitori fățarnici, care doar i-au exploatat /ii exploatează. Sunt însă și multe exemple de rude sărace care au ajuns departe, s-au îmbogățit, pentru că au fost ajutate sau doar au fost lăsate să se dezvolte. Nu știu dacă este valabil și pentru marea familie europeană! D-aia întreb: unde am greșit? De ce ne este greu? De ce privim cu îngrijorare, chiar cu înfricoșare, către iarna care stă să vină?!

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Răsplătim eforturile de nota 10

Ministerul Educației informează că a fost semnat Ordinul de aprobare a listelor beneficiarilor de stimulente financiare pentru absolvenții care au obținut media 10 la Evaluarea Națională (sesiunea 2022) și la Examenul Național de Bacalaureat, sesiunea iunie-iulie 2022.

Cuantumul stimulentei financiare acordat fiecărui absolvent este în valoare de:

a) 2.000 de lei pentru absolventul învățământului gimnazial care a obținut media 10 la Evaluarea Națională (pentru absolvenții clasei a VIII-a, sesiunea 2022);

b) 5.000 de lei pentru absolventul învățământului liceal, care a obținut media 10 la examenul național de bacalaureat (sesiunea iunie-iulie 2022).

În total, lista beneficiarilor cuprinde 237 de absolvenți de clasa a VIII-a și 239 de absolvenți ai ciclului liceal.

Sumele aferente stimulentei financiare sunt transmise de către Ministerul Educației inspectoratelor școlare de unde provin beneficiarii.

Forumul implicării comunităților ROSE

Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă (UMPFE) și Consorțiul ICE-EEIG, ce implementează campania de comunicare pentru Proiectul privind învățământul secundar - ROSE, organizează în data de 18 noiembrie a.c., între orele 12 și 18,30, Forumul implicării comunităților ROSE, care va avea loc la hotel Novotel din București. Acest eveniment este parte din calendarul de activități menite să crească prezența proiectului ROSE în spațiul public și să evidențieze rezultatele și efectele acestuia asupra beneficiarilor din licee și universități.

Proiectul ROSE este finanțat printr-un împrumut de 200 milioane de euro, acordat de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Banca Mondială) și are ca obiective reducerea abandonului în învățământul secundar superior și primul an al învățământului terțiar și creșterea ratei de promovare a examenului de bacalaureat.

Forumul implicării comunităților ROSE dorește să aducă față în față comunitățile locale, reprezentanți ai unităților și instituțiilor de învățământ beneficiare de granturi, mentori și monitori, autorități publice, organizații non-guvernamentale, prin intermediul unor exemple de proiecte de succes în care a existat conexiune, colaborare, sprijin între proiecte și comunitățile locale.

Înscrierile se pot face la: <https://www.rose-edu.ro/inscrieri-forumul-implicarii-comunitatilor-rose-2/>, până la data de 9 noiembrie, ora 12:00.

Micii fermieri slab reprezentați ca expozanți la Indagra

În data de 26 octombrie a.c., reprezentanții Asociației Inter-Bio, dar și ai USH Pro Business au participat la cel mai mare târg agricol din România, Indagra, ediția 2022. Acesta înregistrează un grad de internaționalizare de 29%, cu firme din Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Coreea de Sud, Danemarca, Franța, Germania, Grecia, Italia, Moldova, Olanda, Polonia, Serbia, Spania, Suedia, SUA, Turcia, Ungaria și Vietnam. Indagra promovează producția sustenabilă a culturilor și prezintă tehnologiile care asigură un consum redus de energie și de combustibil.

În acest context, reprezentanții Asociației Inter-Bio și USH Pro Business au organizat vizite asistate la fermierii din cadrul clusterelor membre ale consorțiului, respectiv Bio Danubius, Bio Concept Valea Prahovei și BioNest, la diverse standuri, și au purtat discuții cu participanții ai SRAC CERT S.R.L., ce au vizat procesul de certificare în domeniul agroecologiei, precum și modalități de colaborare în diverse programe (standarde în agroecologie, proiecte publice, decarbonizarea solului).

De asemenea, au fost purtate discuții cu reprezentanții ai Institutului Național de Cercetare – Dezvoltare Agricolă Fundulea (INCDA Fundulea), acestea vizând

eforturile comune pe care Asociația Inter-Bio le are cu Institutul.

În cadrul aceluiași eveniment, reprezentanții Inter Bio, USH Pro Business și ai clusterelor au purtat discuții cu firme din Ungaria (Thymos), Cehia (Czech Trade), Estonia/Croația (eAgronom), Statele Unite ale Americii (California Exports Inc.), precum și cu reprezentanți ai Ambasadei SUA la București, participând la "Forumul American de Dialoguri Comerciale pentru Securitatea Apei și Alimentelor în România, Moldova și Ucraina".

Prezența micilor fermieri la Indagra a fost probabil mai mult ca vizitatori, ceea ce demonstrează marele anacronism al agriculturii românești care nu a reușit să se refacă și să mizeze pe fermele de familie. Prin înăsprirea, pentru micii proprietari, a condițiilor de arendare a terenurilor, nu vedem cum vor reuși să facă o agricultură performantă. Mi-e greu să cred că reforma agro-ecologică care se dezvoltă în Uniunea Europeană se va face prin încurajarea de către stat a comasării terenurilor și pierderea inițiativei micilor fermieri proprietari de terenuri de a investi în propriile terenuri, a declarat conf. univ. dr. Costin Lianu, președinte Inter-Bio, director general USH Pro Business.

USH Pro Business

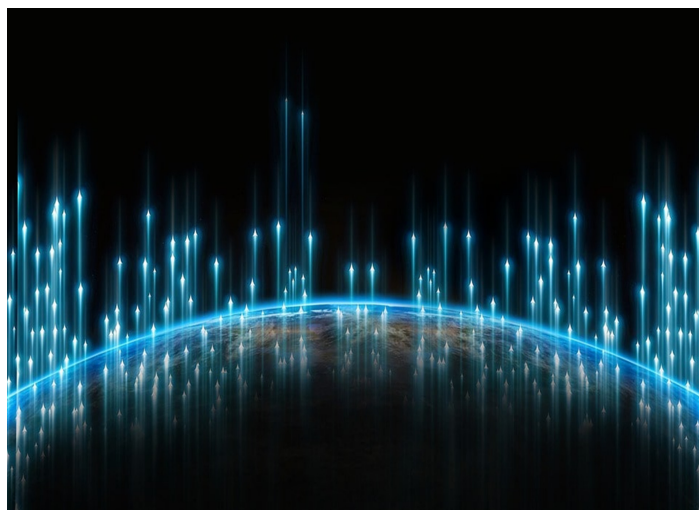
Evenimente, Comunicare și Internaționalizare

Website: <https://inter-bio.ro/ro/>

Email: office@inter-bio.ro

<https://www.facebook.com/interbio.ro>

Inter-Bio

InnopRO – INOVATION PATHWAYS ROMANIA

– 10-11 noiembrie 2022, Sinaia, Hotel Internațional

Rețeaua de ecosisteme de inovare InnopRo din Regiunea Sud-Muntenia este o rețea informală de părți naționale și internaționale alimentate de grupuri, universități, autorități publice, institute de cercetare, hub-uri digitale, centre de transfer de inovare, agenții de dezvoltare regională și alte părți interesate de promovare și competitivitate regională în context european și internațional.

Conferința dezvoltă domenii tematice precum energia, construcțiile, industriile producătoare, agricultura și IT, punând un accent deosebit pe modul în care actorii globali și regionali interacționează în transformarea piețelor. Regiunea Sud-Muntenia este o piață cu avantaje strategice geo-economice în regiunea macro Dunării din jurul Bucureștiului. Profilele competitive puternice sunt în industria auto, agroalimentară, energie, petrol și gaze, digitalizare.

Prima ediție a conferinței se adresează tuturor părților naționale și internaționale interesate de remodelarea căilor industriale din Europa și de identificarea proiectelor, oportunităților de investiții și dezvoltarea afacerilor. Sunt invitate companii, autorități publice, experți, instituții financiare, clustere, mediul de afaceri, interesate de dezvoltarea durabilă a afacerilor lor și o mai bună înțelegere a noilor tendințe în contextul accelerat de transformări legate de schimbările geopolitice, climatice și tehnologice. Viziunea este de a promova comunități sustenabile de practici capabile să co-creeze și să remodeleze noi lanțuri valorice în zonele selectate.

Recunoașterea ICPE-CA ca factor motor în dezvoltarea economică la PRO INVENT 2022

În perioada 26-28 octombrie 2022 s-a desfășurat la Cluj-Napoca cea de a 20-a ediție a Salonului Internațional al Cercetării, Inovării și Invenției - PRO INVENT 2022. Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Inginerie Electrică ICPE-CA a participat la PRO INVENT cu 10 invenții și a obținut:

- **Premiul Juriului Salonului PRO INVENT XX pentru invențiile prezentate.**

- **7 Diplome de excelență și medalii de aur pentru:** Modul de electroliză de joasă temperatură cu separator pe bază de oxid solid, Membrană electrofilată multistrat și procedeul de obținere a acesteia - Cristina Antonela Banciu, Adela Băra, Elena Chițanu, Virgil Emanuel Marinescu; Model experimental pentru testarea potențialului de biometan al biomasei - Carmen Mateescu, Daniel Lipcinski, Eduard Marius Lungulescu, Nicolae Tănase, Liliana Paraschiva Torok; Sistem de poziționare cu deplasare incrementală prin controlul a două sisteme pentru asigurarea/eliberarea poziției cu actuatori piezoelectrice și mecanism paralelogram - Dragoș Ovezea, Nicolae Tănase, Ionel Chiriță, Cristinel

Ioan Ilie, Marius Popa, Daniel Lipcinski, Adrian Nedelcu; Modul de electroliză de joasă temperatură cu separator pe bază de oxid solid, - Gimi Aurelian Rambu, Valentina Andreea Petre, Mihai Nicolae Iordoc, Aristofan Alexandru Teșanu; Elastomer cu permeabilitate magnetică ultra înaltă cu aplicații în domeniul garniturilor de etanșare electromagnetică la frecvențe joase și al circuitelor magnetice flexibile - Mihai Bădic, Cristian Morari; Procedeul de obținere a unui aliaj metalic biodegradabil pe baza de Mg pentru implanturi ortopedice - Violeta Tsakiris, Dorinel Tălpeanu, Mihai Iordoc, Magdalena-Valentina Lungu, Eugen Manta.

- **3 Diplome de excelență și medalii PRO INVENT pentru:** Sistem magnetostrictiv de acțuție - Mircea Ignat, Sistem de ecranare electromagnetică în gama 100 kHz - 18 GHz a incintelor construite - Mihai Bădic, Cristian Morari, Aristofan A. Teșanu, Echipament pentru reglarea continuă a debitului lichidelor, cu acționare electrică directă a elementului care realizează modificarea secțiunii de curgere - Ionel Chiriță,

Dragoș Ovezea, Nicolae Tănase, Cristinel Ioan Ilie, Marius Popa.

Distingțiile și premiile obținute confirmă recunoașterea ICPE-CA ca factor motor în dezvoltarea economică a societății prin dezvoltarea de soluții tehnologice în armonie cu mediul înconjurător.

Biroul de presă
INC DIE ICPE-CA

Opinia
națională

ISSN 1221-4019

ISSN 1841-4265 (online)

www.opinianaționala.ro

www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București

Telefon/fax: 021 316 97 91

Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,

interioare 168 și 143

e-mail: opinia@spiruharet.ro

TEHNOREDACTARE:

Vasilichia Dinu

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației

Opinia națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ

este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de

TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
aparține autorilor.

ZILELE BIBLIOTECII UNIVERSITARE „SPIRU HARET”

Cartea și lectura de-a lungul secolelor
și implicarea bibliotecilor în formarea competențelor de lectură

Multe și felurite sunt minunile înfăptuite de mintea și de mâna omului. Niciuna dintre marile înfăptuiri nu întrec în lumină, în frumusețe și în înțelepciune lumea de miracol a cărții. În carte, mai mult decât în oricare altă născocire a omului, se găsește temelia marilor arhitecturi ale gândirii sale. „Între copertile acesteia se află trecutul și viitorul, marile izbânzi sau neîmpliniri, liniștea ori neodihna, bucuria și tristețea, iubirea și ura. Altfel spus, omul cu întreaga sa trăire individuală și socială. Și deopotrivă natura cu întregul ei univers” așa cum spune un cunoscut cercetător bibliofil și bibliograf, Săluc Horvat, într-o carte dedicată cărții.

„Cărțile sunt făcute spre a fi citite” considera Shizali Ramamrita Ranganathan, unul dintre cei mai importanți gânditori în domeniul biblioteconomiei din secolul al XX-lea. Din cele mai vechi timpuri oamenii și-au pus gândurile și experiența lor de viață în cărți, cu speranța că acestea vor fi citite de cât mai mulți dintre semenii lor. Pentru aceasta a apărut ideea de a grupa toate scrierile într-un loc public spre a fi la dispoziția unui număr cât mai mare de oameni, idee concretizată în societățile evolute, când au apărut primele biblioteci publice din Antichitate.

Bibliotecile au fost și vor rămâne parte integrantă în sistemul cunoașterii, prin promovarea lecturii ca bază pentru informare și învățare pe parcursul vieții. În zilele noastre, bibliotecile înțeleg mai multe semnificații – loc al memoriei spirituale, literare, artistice și științifice a umanității, laboratorul unei alchimii complexe unde, sub efectul lecturii, al scrisului și al interacțiunii dintre acestea, se elaborează forțe, mișcări ale gândirii.

Munca în bibliotecă prin recursul la cărți, ca unelte ale cunoașterii, prin noile acumulări informaționale, permite generarea altor cărți și cunoștințe. A citi într-o bibliotecă înseamnă instaurarea unei dialectici creatoare între totalitatea cunoștințelor și părților sale componente, între universal și selectiv, condiție *sine qua non* a lecturii și gândirii.

Lectura în bibliotecă este parcursul străbătut de cititor spre cunoaștere prin dialectica ideilor conținute în acea carte, pe drumuri uneori aride, cu rătăcirii labirintice.

Pentru a spori șansele la educație de calitate, bibliotecile pot interveni cu activități de formare a culturii lecturii în concordanță cu cerințele actuale ale utilizatorilor, activități ce trebuie abordate dintr-o perspectivă inovatoare, stimulativă, creativă. Astfel, bibliotecile se racordează la obiectivele formării cultural-spirituale, la crearea universului intelectual și moral al membrilor comunității în care activează. În acest sens, se realizează funcția/demersul educațional al bibliotecilor.

Schimbările majore care se produc în societatea informațională actuală determină crearea unor noi direcții de activitate pentru

biblioteci în realizarea procesului de dezvoltare a deprinderilor de lectură pe parcursul vieții. Exploatarea informației prin lectură pe parcursul vieții devine o sursă de valoare a cunoașterii și dezvoltării umane.

Fiind deschise schimbărilor actuale în procesul informațional, bibliotecile elaborează strategii, prin care pot realiza orientarea și ghidarea celor care au nevoie de a accesa informații pertinente și aplicative. Demersurile informaționale ale membrilor comunității aflate în aria de servire a bibliotecilor pot fi realizate prin promovarea sistemică a culturii lecturii, prin susținerea procesului de învățare pe parcursul vieții.

Locul și rolul social al bibliotecilor se amplifică odată cu noile implicări în dezvoltarea cunoașterii și în creșterea calității vieții membrilor comunității. Utilizarea mijloacelor contemporane de promovare a informației

demonstrează deschiderea bibliotecilor către modalități complexe de promovare a lecturii, de abordare a metodologiilor prin care pot să ofere utilizatorilor o mai bună înțelegere a informațiilor.

Bibliotecarii au fost mereu și continuă să rămână mediatorii lecturii, mediatorii transmiterii informațiilor. Mediarea informațională în relația carte-cititor este un fenomen permanent în biblioteci. Mediarea umană directă și mediarea tehnologică pot determina diferite niveluri de performanță. Mediarea tehnologică poate modifica formele percepției informației. De aceea, în studiile de specialitate se recomandă combinarea medierii umane cu mediarea tehnologică, ce poate conduce la realizarea unui cadru optim de cunoaștere prin cumularea efectelor ambelor medieri.

Aplicând cercetări sociologice, bibliotecile cunosc necesitățile informaționale și culturale ale comunităților servite pentru a elabora direcții strategice de activitate și a ajunge la soluții relevante și convingătoare de formare a deprinderilor de lectură pe parcursul vieții.

Omul trebuie să-și cultive voința și s-o plaseze mereu sub semnul cunoașterii, știind

că una dintre sursele ei este, fără îndoială, lectura. Aici, am spune noi, îi poate veni în ajutor bibliotecă, oferind sustenabilitate în crearea deprinderilor de lectură pe parcursul vieții. Analizând importanța lecturii în viața omului, putem afirma că lectura este contextul în care adevăratele valori se repliază/întipăresc în conștiință pentru a rezista în timp și a contura, într-un final, formarea și dezvoltarea personalității. Valorile astfel obținute pot contribui la crearea și susținerea valorilor esențiale ale comportamentului uman prin educația morală, educația intelectuală, educația estetică, educația psihofizică etc.

Bibliotecile au scopul de a implementa în rândul utilizatorilor un spectru larg de tehnici moderne, orientate spre dezbaterile lecturilor, formarea și dezvoltarea gândirii critice prin comunicare și socializare. Gândirea critică este un proces complex de integrare creativă a ideilor și resurselor, de reconceptualizare și reîncadrare a conceptelor și informațiilor. Este un proces activ și interactiv, bazat pe valorificarea citirii și a scrierii ca procese aferente gândirii. Criteriile gândirii critice înseamnă: a lua idei, a le examina implicațiile, a le pune la îndoială, a le compara cu alte puncte de vedere, uneori opuse, a construi sisteme de argumente care să le sprijine și să le dea valoare, a-și definitiva atitudinea proprie față de cele citite în baza acestor argumente. Dezvoltarea gândirii critice este legată de capacitatea de a uni informația cunoscută deja cu o informație nouă, asimilată prin lectură, experimentată. Pentru a realiza trecerea de la etapa de descoperire a

comunicațională a utilizatorilor. Elaborarea și realizarea acestor strategii pot contribui la organizarea activităților de promovare a lecturii, astfel ca acestea să provoace plăcerea cunoașterii, să formeze un cititor activ, care să-și creeze gustul propriu pentru lectură pe tot parcursul vieții. Conform reperelor teoretice recomandate în standardele educaționale, competența de lectură reprezintă un ansamblu integrat de cunoștințe, capacități de lectură și atitudini literar-estetice, exersate în mod spontan într-o activitate de lectură.

Abordând subiectul lectură-școală, dr. Maria Hadărcă, conferențiar cercetător la Institutul de Științe ale Educației, menționează: „Între activitățile, procesele și necesitățile de învățare autentică, lectura ocupă locul central ca activitate intelectuală, dar și spirituală, de formare-dezvoltare a personalității, de aceea competența de lectură a fost considerată dintotdeauna o condiție a reușitei elevului/studentului în școală/facultate, apoi – un mijloc de acces la cunoașterea generală și specializată. De aici importanța actului lecturii în paradigma generală a învățării și necesitatea formării-dezvoltării competenței de lectură pe parcursul întregii sale vieți”.

Implicarea mai amplă a bibliotecilor în organizarea activităților de formare a culturii lecturii, de formare a competențelor de lectură pe parcursul vieții, completează efortul educațional al instituțiilor de învățământ în această direcție. În ajutorul bibliotecilor sunt bunele practici de utilizare a lecturii în

procesul educațional, care contribuie, de asemenea, la conștientizarea necesității lecturii pentru formarea personalității.

Demonstrarea valorii bibliotecii prin impactul ei, atât asupra membrilor comunității, cât și asupra societății este mai actuală acum decât în oricare altă etapă de dezvoltare. Provoacă constă în faptul că biblioteca trebuie să-și măsoare succesul, să demonstreze importanța și impactul ei în timpuri de modernizare informațională continuă a societății. În condițiile modernizării activității, bibliotecile prestează o gamă mult mai largă de servicii inovative, în mare parte bazate pe utilizarea tehnologiilor informaționale, care au o influență majoră asupra diversificării competențelor utilizatorilor, asupra dezvoltării bibliotecii, comunității și societății în general.

Indiferent dacă biblioteca oferă servicii tradiționale sau moderne, impactul acestora asupra dezvoltării personale a individului este unul important, cu repercusiuni asupra educației formale, *life long learning-ului*, dezvoltării competențelor de cultură a informației sau accesului la informațiile publice.

Elena Beatrice CONSTANTINESCU, șef Departament Bibliotecă

Facultatea de Științe Economice București

În perioada 14-16 noiembrie 2022, la Biblioteca de Științe Economice București din cadrul Universității Spiru Haret, vor avea loc Zilele Bibliotecii Universitare. În cadrul evenimentului vor fi prezentate bazele de date științifice internaționale: Proquest, Scopus, Jstore, EBSCO Academic Search Complete și Clarivate Analytics și o expoziție de cărți și periodice cu profil economic.

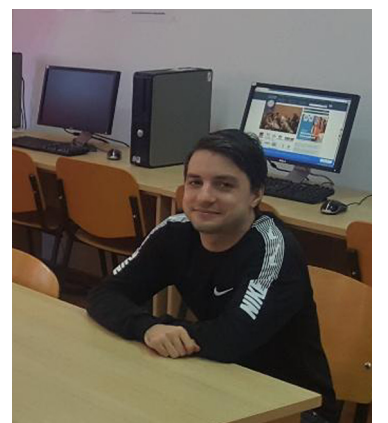
Studentii își vor putea deschide un cont individual, prin care vor putea accesa aceste baze de date în vederea documentării, folosind emailul instituțional.

Link: <https://www.jstor.org/register?redirectUri=/>

sau <https://www.youtube.com/watch?v=B5MaXgbhOTw>

<http://www.anelisplus.ro/>

Pentru orientare, folosiți Ghidul de acces la bibliotecile Universității Spiru Haret folosind link-ul: https://www.spiruharet.ro/.../ghid_acces_la_bibliotecile...

Colegiul Universitar Spiru Haret București

Cursuri de prim ajutor

Cu sprijinul partenerilor de la *Favorit Sale* elevii Colegiului Universitar Spiru Haret București, absolvenții, dar și cetățenii, care nu sunt neapărat interesați de o carieră medicală, sunt încurajați să participe la cursurile de *Prim ajutor premedical în urgență*. Acestea presupun resuscitarea adulților și copiilor, manevra Heimlich, utilizarea AED, defibrilator adult plus copii, șocul electric, module

de fracturi, hemoragii pentru accidente, utilizarea trusei medicale și a celei de incintă, prim ajutor psihologic.

Cadrele didactice recomandă parcurgerea acestor cursuri de *Basic Life Support* (BLS) deoarece elevii au oportunitatea de a se pregăti într-un mod profesionist, alături de oameni cu experiență în domeniul asistenței medicale de urgență. Elevii Colegiului Universitar Spiru Haret București și cadrele didactice au șansa de a lucra cu aparatură și manechine performante.

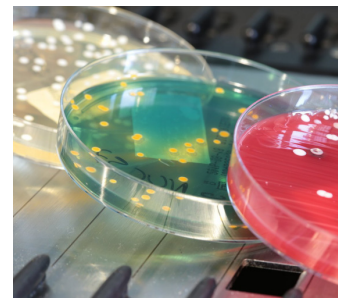
Cursul se va desfășura în zilele de sâmbătă (toată luna noiembrie, în intervalul orar 9-17) la sediul Colegiului Universitar Spiru Haret București din bulevardul Basarabia nr. 256, sector 3, telefon de contact 0721808577.

Pentru a urma acest curs și a obține certificarea vă puteți înscrie pentru una din zilele 12, 19 sau 26 noiembrie 2022. Examenul constă într-un test grilă aplicat la finalul cursului.

Microbiologie, virusologie și parazitologie

Una dintre materiile pe care le studiază elevii anului I de la Colegiul Universitar Spiru Haret, calificarea *Asistent Medical Generalist*, este *Microbiologie, virusologie și parazitologie*.

Esențială pentru pregătirea elevilor, disciplina contribuie la formarea bagajului de cunoștințe și abilități absolut necesare calificării profesionale de *Asistent Medical Generalist*. Strategiile terapeutice pentru combaterea infecțiilor, virusuri și cei mai întâlniți coci, bacili și fungi care determină patologii umane, probleme de serologie și imunologie, aspecte ale infecțiilor nozocomiale și metodelor de combatere a acestora sunt doar câteva dintre noțiunile învățate de elevi.

Dacă ești licean în clasa a XII-a și ești interesat de domeniul *Sănătate și Asistență Pedagogică*, ești așteptat la înscrieri în anul școlar următor!

Elevi de liceu, la practică în magazinele Flanco

Elevii de liceu de la unitățile de învățământ din orașele mari din România pot face stagii de practică la compania *Flanco*.

Până acum, 40 de elevi de la Liceul Tehnologic *Nikola Tesla* din București și de la Liceul Tehnologic *Nicolaus Olahus* din Orăștie au făcut practică în magazinele *Flanco*, timp de două săptămâni. Ei au învățat noțiuni de marketing, consultanță, tehnologie, securitate și contabilitate în orele de practică. „Suntem pe piață de aproape 30 de ani, iar prin tipul de retail specializat pe care îl practicăm, suntem un început bun pentru orice tânăr care își dorește să învețe tainele comerțului”, spune Nicoleta Capătă, HR Director la *Flanco*.

Din 2023, și elevii de la licee din Constanța și Miercurea Ciuc vor putea efectua aceste stagii de practică. (<https://www.startupcafe.ro/afaceri/elevi-liceu-practica-magazine-flanco.htm>)

Față în Față: Antreprenori & Intraprenori

Tinerii au aflat ce beneficii le poate aduce spiritul antreprenorial

• *Poți face bine, atât din ipostaza de antreprenor, cât și din cea de intraprenor – poți avea un impact prin ceea ce faci în viață și lăsa o urmă acolo unde trăiești - este îndemnul pe care l-au primit participanții la Față în Față: Antreprenori & Intraprenori*

În cadrul evenimentului *Față în Față: Antreprenori & Intraprenori*, organizat în cadrul programului *Vreau Să Fiu Antreprenor* (VSFA) al *Romanian Business Leaders*, reflectoarele au fost puse pe oportunitatea adusă de intraprenariat, ca modalitate prin care angajații pot fi proactivi, inovativi și au prilejul de a-și asuma decizii și responsabilități în operațiunile unei companii. În fața unei audiențe directe de 130 de participanți în sală și peste 2500 de participanți online, evenimentul și-a atins misiunea de a arăta ce beneficii îți poate aduce intraprenariatul în devenirea ca antreprenor și alternativa pe care o au tinerii cu mindset antreprenorial prin oportunitățile oferite de intraprenariat.

Pornind de la concluziile studiului *Insights PulseZ 2022*, din care a reieșit că 36% dintre tinerii generației Z privesc către antreprenariat ca opțiune pentru un orizont de timp pe termen lung, de peste un an, intraprenariatul este o oportunitate imediată pentru tinerii care gândesc și acționează ca niște antreprenori și vor să se implice în deciziile și operațiunile firmei.

Evenimentul inedit, organizat pe 1 noiembrie a.c., a pus față în față, într-un format de dezbateră, antreprenori și intraprenori celebri care au discutat despre cum a evoluat cariera lor, ce provocări au întâmpinat și care au fost secretele succesului. Acest prilej este unul dintre demersurile pe care le face *Romanian Business Leaders* prin programul VSFA de a susține prin mentorat și sprijin direct de la antreprenori și intraprenori sau oameni care gestionează echipe de intraprenori, ce presupune fiecare opțiune de carieră și cum pot face alegerea potrivită în direcția dezvoltării în carieră.

Parcursul evenimentului a avut o prefață cu un scurt video susținut de Cristian Onețiu, iar doi intraprenori au relatat propriile lor experiențe din companiile 3M și

Amber. Tinerii prezenți în sală, dar și cei care au participat online au avut nenumărate întrebări, printre care: • Este necesar să ai o facultate dacă vrei să fii antreprenor? Dar intraprenor? • În ce își investesc banii antreprenorii și intraprenorii? • Care sunt lucrurile la care se uită un investitor când decide să investească într-un start-up? • Care sunt pașii pentru a ajunge să fii antreprenor de succes? • Ce cărți recomandă

mentorii prezenți în fața tinerilor? • Ce se întâmplă atunci când un intraprenor și superiorul său au viziuni diferite la voi în organizație? Cum își ia feedback-ul un antreprenor sau un intraprenor? • Până unde se duce această libertate a intraprenorilor la voi în organizație? Ce pot și ce nu pot să facă ei? • Cum motivați intraprenorii să rămână la voi în companie? E un anumit mod în care îi recompensați? • Cum pot găsi un investitor? Care sunt pașii pe care trebuie să îi parcurg pentru a primi o investiție? • Te naști sau devii antreprenor? • Ne puteți împărtăși un secret care v-a ajutat mult în cariera voastră și care ne-ar putea ajuta și pe noi pe viitor? • Cum cunoști like-minded individuals, cum menții legătura cu ei și cum construiești un network puternic? ș.a.m.d.

Elisabeta Moraru, Country Manager *Google România*, a susținut foarte mult educația academică, deși, acum compania pe care o reprezintă poate angaja și persoane

autodidacte. „Nu trebuie evitată zona academică. Este foarte valoroasă și poate face foarte mult bine unui individ și unui cetățean, nu numai angajat. România este țara cu cei mai puțini oameni care își continuă educația pe parcursul vieții profesionale. Avem cei mai puțini profesioniști care se educă pe parcursul jobului, însă nimic nu stă pe loc. Nu putem să nu evoluăm, indiferent dacă este licența academică sau altceva – suntem homo sapiens. Suntem oameni care avem privilegiul de a ne educa sau nu, însă sunt oameni care nici nu pot merge la școală din cauza lipsurilor. Alegeți să vă educați!”

Totodată, **Cosmina Marinescu**, mentor și CEO *KRUK România*, a punctat avantajele de a încerca intraprenariatul, înainte de a decide să îți deschizi propria afacere: autonomia, resursele, responsabilitatea implementării unei idei și educația continuă, pe care le poate oferi un business stabil, internațional, cu o misiune comunitară. „Educația este principalul factor de succes și nu norocul sau tupeul, sau apartenența la un grup de cele mai multe ori cei care au o diplomă au și educație. Educația este foarte importantă”, a completat **Iulian Stanciu**. La întrebarea despre criteriile de evaluare a unui start-up, Iulian Stanciu a subliniat importanța unei priviri realiste asupra business-ului, asupra pieței pe care o adresează, a focusului pe care îl au antreprenorii, toate acestea fiind completate de încrederea pe care o transmite către ceilalți.

Ca o concluzie a evenimentului, toți tinerii participanți și întreaga audiență a primit

invitația din partea lui **Dragoș Petrescu** – fondator *City Grill* și investitor la *Imperiul Leilor*: „Vă invit să veniți alături de noi în platforma *Highflyers!*, pentru că îți dorești să faci parte dintr-o comunitate sau să vezi exemple de succes ale altora, pentru că cea mai bună și inteligentă școală din lume este să înveți din lucrurile bune sau din greșelile altora. Pentru a crește împreună!”

Spre finalul evenimentului, audiența s-a împărțit în echipe de 10-12 persoane pentru sesiuni de group coaching, ghidate de către unul dintre invitați. În contextul intraprenariatului **Doru Dima** a prezentat experiența sa de cercetare cu cei peste 12000 de subiecți, profilarea lor și câți dintre ei au cu adevărat abilități antreprenoriale. Poll-ul care a fost realizat înainte și după eveniment a arătat o schimbare, respectiv, dacă înainte de dezbateră au fost 84% înclinați spre antreprenariat și 16% spre intraprenariat, după eveniment, poll-ul a înclinat spre intraprenariat mai mult, cu 80% antreprenariat și 20% intraprenariat.

Din echipa antreprenorilor au făcut parte: • **Dragoș Petrescu** – fondator *City Grill*, cel mai mare lanț românesc de restaurante, și investitor la *Imperiul Leilor*; • **Iulian Stanciu** – Președinte Executiv *eMAG*, cea mai relevantă platformă de comerț electronic din Europa de Sud-Est; • **Radu Savopol** – cofondator *5 to go*, cea mai mare rețea de cafenele din Europa de Sud-Est; • **Lucia Costea** – cofondator și CEO al *Secom Healthcare Group*, lider de autoritate pe piața de suplimente alimentare din România.

Pe de altă parte, în echipa intraprenorilor, până acum au fost anunțați: • **Ömer Tetik** CEO *Banca Transilvania*, cea mai mare bancă din Europa de Sud-Est; • **Elisabeta Moraru** – Country Manager *Google România*, compania din spatele celui mai utilizat motor de căutare la nivel mondial; • **Cosmina Marinescu** – CEO și mentor *KRUK România*, liderul pieței de management al datorii și responsabilitate financiară; • **Cătălin Priscornică** – fondator și CEO *Blitz*, compania cu cea mai mare dezvoltare națională din ultimii ani și cel mai cunoscut brand românesc din imobiliare.

Media contact, Cosmin SAVA

A. Principiile economiei - valori în acțiune practică

Milti: Domnilor profesori, să ne ținem de promisiunea făcută anterior și să trecem la așezarea dialogurilor noastre pe problematica principiilor care se află la baza economiei, ca învățătură despre „sănătatea întregului viu comun”.

Sandu: Dragi prieteni, este o chestiune de bun simț să te ții de promisiuni în viață în general, dar și în dezbaterile științifice, în educație, în special, în dialogurile pe care e desfășurăm. În acest sens, eu cred că este bine să evidențiem legătura organică dintre această învățătură și principiile pe care ea este construită.

Costică: Cred că e bună sublinierea ta, Sandule. Problema este însă cum interpretăm această conexiune, care este valabilă pentru orice teorie științifică fundamentată de om. Așa că doresc să spun cum înțeleg eu această interacțiune în contextul relației teoriei despre „sănătatea întregului viu comun” și principiile pe care trebuie așezată. Întrucât teoria înseamnă să construiești ceva, care să fie cât de cât durabilă până la noi schimbări de paradigmă, principiile am putea să le interpretăm din perspectiva fundatiei la o casă.

Milti: Văd că începe să se „încălzească” discuția noastră, dat fiind vorba despre construirea trainică a *Casei spiritualității economice*.

Sandu: Și eu cred, ca și Papa Francisc, că a construi și reconstrui mereu are nevoie de temelii de tip „stâncă”, în care să prindă rădăcini trainice casa pe care o construim. Vă rog să fiți de acord cu mine să prezentăm, în acest sens, cugetarea Apostolului Matei (17:25): „a căzut ploaia, au venit râurile mari, au suflat vânturile și au bătut în casa aceea, dar ea n-a căzut, fiindcă era întemeiată pe stâncă”. Este adevărat că nici stâncă nu este de neînlocuit, dar dat fiind faptul că flexibilitatea gândirii umane naște ideile ca sămânță, reprezintă o lege a sănătății întregului viu din care facem parte organică. Așa că, aceste principii-stâncă izvorăsc din condițiile-premise ale vieții noastre pe planetă, ele fiind modul de simțire, de cunoaștere și înțelegere a răspunsului pe care alegem să îl dăm atunci când construim un mediu social în armonie cu mediul preexistent.

Milti: Să spunem, domnilor profesori, că există o interacțiune sistemică între valori și principii?

Costică: Da, dragă Milti, cred că este vorba despre o interacțiune sistemică și nu de o relație determinist-cauzală. Ea izvorăște din aceste condiții-premise de neînlocuit și se transformă în principii sub exigențele aspirațiilor și așteptărilor umane care sunt legate de „viața ca trăire împreună”, în armonie și iubire. Prin urmare, principiile ce stau la baza teoriei despre sănătatea întregului viu sunt valori în acțiune practică. Ele sunt, cum zicea Eminescu, idei-sămânță, care au nevoie de un sol fertil în care să încolțească, înmugurească și să rodească sub forma așteptată.

Sandu: Costică, să înțelegem că ideile sămânță de care vorbea Eminescu sunt precum niște *roabe al căror timp a sosit*, dar care trebuie împinse pentru a încolți și rodi. E vorba de faptul că Pământul, sufletul omului etc. au nevoie, atât de ploaie, căldură, energie și lumină, cât și de munca iubitoare care să transforme bobul de grâu în spic, autodistrugându-se și schimbându-se în pâinea noastră cea de toate zilele.

Milti: Ajunși aici, dragi profesori, vă întreb cum am putea pune „punctul pe i” spre a purcede la interpretarea acestora, ca niște „piloni ai modelului economic de gândire”?

Costică: Cred că e bine, dragă Milti, să enumerăm aceste principii, atât cât putem noi înțelege acum, și pe urmă să le interpretăm, să analizăm corelațiile dintre ele

Dialoguri economice între generații, despre sănătatea întregului viu comun, învățatură pentru minte, inimă și suflet (II) Principiul armoniei întregilor vii integrați, expresie și condiție a sănătății întregului viu comun

și interacțiunile cu exigențele „sănătății întregului viu comun”.

Sandu: Costică, treaba cu enumerarea principiilor este așa cum spui, dificilă. Eu cred că e bine să spunem cititorilor noștri că teoria privitoare la „sănătatea întregului viu comun”, așa cum am conturat-o noi până în prezent, ar putea să se bazeze pe următoarele principii: armonia întregilor vii integrați; libertatea în iubire și în responsabilitate; raționalitatea de sens în utilizarea resurselor limitate; câștig-câștig pentru participanții la viața ca trăire în relație; competiția omului cu el însuși într-un mediu social favorabil colaborării și cooperării etc.

Milti: Am înțeles, domnule profesor, că sunt mai multe principii și că e practic imposibil să le enumerăm pe toate. Totuși, în contextul dialogului nostru, cred că este de dorit să ne oprim la cele mai importante dintre acestea.

Costică: Și eu cred că cele mai importante principii pe care putem construi teoria „sănătății întregului viu comun” sunt cele deja prezentate anterior. Ele izvorăsc din legătura organică cu condițiile-premise ale vieții pe Planeta Pământ și cu aspirațiile, așteptările generațiilor umane care coexistă și se succed în aceste circumstanțe inevitabile.

Sandu: Dragii mei, dacă așa stau lucrurile, cred că avem obligația științifică și morală să spunem care reprezintă cel mai important principiu din cele prezentate.

Milti: Domnule profesor, cel mai important în sensul că el le condiționează pe celelalte și, fără el, nu se poate construi o teorie a „sănătății întregului viu comun”, care să fie valabilă pentru toate generațiile care coexistă și se succed la viață. Timpul este întotdeauna superior spațiului.

Costică: Ai pus punctul pe i, dragă Milti, în sensul că cel mai important principiu este legat organic de planeta Pământ, ca organism viu și conștient, cum îl numește fizicianul Fritjof Capra. Toate principiile enunțate sunt necesare în viața ca trăire împreună, pentru a putea să conviețuim în relație cu cine suntem, cu semenii și întregul viu, cu divinitatea, nu numai ca o singură generație umană, ci ca generații care coexistă și se succed la viață. Aceste principii asigură, prin respectarea lor, durabilitatea construcției casei vieții noastre, pe stâncă de care vorbeam.

Milti: Să înțelegem că dacă nu construim pe stâncă, adică nu ne înfîngem rădăcinile noastre în ceva durabil, în care flexibilitatea să se poată manifesta în armonie cu durabilitatea, înseamnă că rădăcinile vieții noastre pot fi luate de vânt?

Sandu: Dragă Milti, și eu cred că nu există viață fără rădăcini, indiferent de ce viață vorbim, important este ca solul fertil în care urmează să se prindă aceste rădăcini să fie unul sănătos, viu, conștient și primitor de asemenea idei-sămânță, în care să dea naștere la plante sau animale, la oameni, păduri și câmpii, la familii și comunități etc. Cel mai important principiu este cel legat de planeta Pământ, care găzduiește viața și care are nevoie ca mediul ce se creează sub forma întregilor vii integrați să fie în armonie cu legile astrului nostru.

Costică: Dragii mei, acum când ne referim la „sănătatea întregului viu comun”, ca expresie și condiție a rodirii ideilor sămânță, cred că e bine să ne oprim cu dialogul nostru la principiul ce leagă întregul viu natural preexistent cu viul creat de om ca societate, sub forma răspunsului de care am vorbit în prima parte a dialogului nostru. Fără armonia mediului creat de om cu mediul natural, viața pe planeta Pământ nu poate exista! Sperăm să nu se întâmple așa ceva!

Milti: Și eu cred, stimați profesori, că, pentru a rămâne în aria de interes logic, rațional a cititorilor noștri, e bine să căutăm și să găsim acel principiu al construirii mediului social-uman, ca răspuns la ce ne spune Natura. Și în armonie cu ce ne spune

acest mediu iubitor, ce ne garantează apariția și existența noastră. Dacă lucrurile se întâmplă așa suntem salvați, dacă nu, nu ne poate salva nimeni!

B. Armonia întregilor vii integrați - Principiul călăuzitor, primordial

Sandu: Ai pus punctul pe i, dragă Milti! Este vorba de principiul „armoniei întregilor vii integrați”, atât în cadrul mediului natural, cât și în mediul creat de om, în construirea unei societăți umane pământene, care să țină seama de exigențele astrului nostru, dar și de aspirațiile și așteptările celor care am apărut aici spre a trăi împreună și a ne împlini în cât mai multe văzduhuri.

Costică: Sandule, să spunem cititorilor noștri că acest principiu nu numai că este cel mai important, ci și cel imposibil de încălcat, de ocolit sau ignorat fără să nu ne punem în pericol viața ca trăire împreună. Un asemenea principiu există în mediul planetei Pământ și, deci, el trebuie să fie și răspunsul ființei umane sub forma creării vieții sociale, economice, spirituale, politice etc. Dacă nu ar exista în natură probabil că nu s-ar pune problema să fie și în mediul creat de om. Dar, întrucât viața întregilor vii integrați se află în echilibru dinamic ca proporționalitate de sens, păstrarea flexibilității ei în limitele minimaxului, pe care îl impune viața, cere cu necesitate ca armonia întregilor vii integrați să fie și în mediul creat de om.

Milti: Deci, principiul armoniei întregilor vii integrați este atât în mediul natural, cât și în mediul creat de om, ca societate umană pământeană, în proporționalități specifice, cu flexibilități impuse de holistica vieții, de echilibrele sănătoase ale acestora.

Sandu: Da, acesta este principiul călăuzitor în microcosmosul în care ne aflăm planeta Pământ, ca organism viu și conștient, cu societatea umană pe care o găzduiește. Un asemenea principiu călăuzitor, fundamental, în mediul creat de om înseamnă familii, comunități umane, organizații de afaceri, educaționale, politice și culturale etc., între care interacțiunile să fie de sens, bazate pe echilibre dinamice și pe flexibilități care să permită vieții să se miște între minimaxurile de care am vorbit.

Costică: Suntem, dragi prieteni, întru totul de acord cu acceptarea principiului „armoniei întregilor vii integrați”, ca un principiu călăuzitor și modelator al vieții noastre cosmice și sociale, așa cum este îngăduita de astrul nostru. În baza celor spuse de Ervin Laszlo, membru al Clubului de la Roma și președintele Clubului de la Budapesta, ce promovează studii holistice, principiul „armoniei întregilor vii integrați” este definit de trei atribute: **acordarea, coerența și rezonanța**. În esența lor, aceste atribute se află în unitate și în interdependențe dinamice specifice fiecărui întreg viu – natural și creat, dar și holisticii acestora în universul în care ne aflăm.

Milti: Cred că în baza celor spuse până acum ar fi de dorit să caracterizăm succint fiecare dintre aceste atribute cu aplicabilitate universală, dar și cu posibilitatea folosirii lor specifice la domeniile naturale și create de om.

Sandu: Propunerea mi se pare logică, așa că, dragi prieteni, armonia văzută ca acordare pune problema că ceea ce creăm în lumea noastră vie să fie mai întâi în relație directă pozitivă cu legile de bază ale melodiei pe care un cântăreț nevăzut o interpretează pentru viața noastră, ca să ne amintim de ce spunea Einstein. Să ne gândim, dragi prieteni, la o orchestră care urmează să interpreteze un cântec, dar înainte de a trece la acest țel este vital ca fiecare instrumentist să-și acordeze instrumentul cu care cântă, astfel ca acesta să fie în măsură să reproducă corect fiecare sunet din gama muzicii. La fel se întâmplă și în viața socială, economică și politică,

acordarea măsurilor ce urmează să fie întreprinse este o premisă de bază spre a fi în măsură să-și exercite funcțiile pe care le au. Prețurile, dobânzile, salariile și impozitele etc. trebuie acordate la legile lor specifice; prețurile la funcțiile lor, dobânzile la fel, salariile de asemenea etc. **Acordarea** este o condiție necesară, dar nu și suficientă. Ea trebuie completată cu **coerența și rezonanța** pentru ca doar în întregime ele pot să asigure armonia cu aspirațiile și așteptările oamenilor, exigențele vieții economice și sociale, ecologiei lumii vii.

Costică: De acord cu tine, Sandule, dar și cu Ervin Laszlo, în sensul că atributul **acordare** poate avea efectele scontate doar împreună cu exigențele impuse de **coerență și rezonanță** în cadrul sistemelor întregilor vii integrați. Prin urmare, coerența măsurilor de politică economică și socială este cerută tocmai de nevoia organică de a asigura compatibilitatea de sens a acțiunilor verificată prin consecințele aflate pe rostul implementării lor, dar și în cadrul unui echilibru dinamic ce garantează relativa stabilitate a homeostaziei vieții economice și sociale.

Milti: Și **rezonanța**, ca atribut final, ce rol urmează să joace în ansamblul proceselor care sunt supuse **acordării și coerenței**?

Sandu: Am putea să spunem, dragă Milti, că prin **rezonanță** facem ca **acordarea și coerența** să fie subordonate unui țel unic, nobil și frumos, care permite atingerea scopului cu minimum de eroare umană, totul mișcându-se în limitele minimaxului.

Costică: Principiul „armoniei întregilor vii integrați” creează premisele ca sistemele vii, naturale și create, să se afle în cadrul legilor ce guvernează întregul viu comun, întregul natural sau creat, fiind întotdeauna definitorii pentru modul cum se întâmplă **acordarea, coerența și rezonanța**.

Milti: În societatea umană, un asemenea principiu creează ex-ante premisele ca răspunsul la „zgârcenia naturii” să fie în armonie cu exigențele astrului nostru prin **acordare, coerență și rezonanță**, astfel că numai ceea ce corespunde acestor exigențe cosmice pot fi benefice pentru viață și echilibrele acesteia, pentru aspirațiile și așteptările generațiilor care coexistă și se succed.

Sandu: Prin respectarea principiului armoniei mediului creat de om cu mediul natural avem grijă ca aceea ce creăm ca viață economică și socială să nu tulbure cosmeostaziile vieții noastre ecologice, echilibrele astrului nostru, ce ne asigură înaintarea în timpul și spațiul acestuia.

Costică: Dragii mei, încălcarea principiului armoniei în construirea mediului creat de om poate să aibă consecințe grave în primul rând asupra aspirațiilor și așteptărilor generațiilor umane care coexistă și se succed la viață ca trăire în relație și, în al doilea rând, asupra ecologiei lumii vii tulburându-i echilibrele cu consecințe dramatice pe termen lung și foarte lung asupra vieții noastre pe această planetă.

Milti: Eu simt nevoia să evidențiem mai concret consecințele negative – grave și dramatice ce pot rezulta din evoluția mediului natural și al celui creat de om, dar și din relațiile dintre ele, ca urmare a încălcării exigențelor principiului „armoniei întregilor vii integrați”. Acest lucru deoarece pe această bază putem formula teza ecologică: „tot ce pune în pericol sănătatea întregului viu comun este dăunător, atât pentru viața viului natural, cât și pentru viața viului creat de om”. De aici, cred eu, ar trebui să încercăm să fundamentăm un alt model de evoluție a societății umane, care să fie în armonie cu legile viului natural oferit de planeta Pământ.

Stimați profesori, și în numele cititorilor, vă mulțumesc pentru cel de-al doilea dialog al nostru și vă lansez invitația de a-l continua! La bună (re)citire!

Breaza și București, 27 și 28 octombrie 2022.

VITRALII

Delirul acritic al marionetelor de import

VITRALII

În copilărie, cândva la începutul anilor șaptezeci, am trăit în realitatea axiomatică definită cât se poate de simplu: băieții, în general superficiali, murdari și cam derbedei, bat mingea pe maidan, se cațără în copaci, sunt fascinați de mașinuțe pârâitoare și, competitivi din cale-afară, se joacă de-a războiul, victimele fiind de obicei geamuri sau pisici. De partea cealaltă, o joacă de fete cu fundițe: dezbrăcatul, îmbrăcatul și hrănitul păpușilor, o lume elizeică populată cu personaje din plastic și cârpe, obișnuite să suporte tăcut o viață decupată mereu dintr-un alt basm. Clișee, o să-mi spuneți, și de data asta voi fi de acord. Întâi, pentru că șabloanele nu funcționează niciodată atunci când vine vorba despre natura umană și manifestările acesteia în câmp social. În al doilea rând, fiindcă indiferent de sex, copiii au opțiuni extrem de variate, imposibil de așezat în statistici într-o ordine anume. Când vorbim despre personalitate, opțiuni, înclinații, nu există reguli precise. Aserțiuni precum „fetele vorbesc mult și se pierd în amănunte, iar băieții înjură foarte des” nu au acoperire în viața reală, ba chiar, uneori, se întâmplă pe dos.

Iar viața așa cum o trăim astăzi ne oferă din ce în ce mai multe surprize. Vechile axiome se întrepătrund și se dizolvă unele în altele, generând un univers de o complexitate greu de analizat. Evenimentele ultimilor trei ani ne pun în fața unei paradigme scrântite, o scorneală grotescă a unei lumi în care se vorbește despre o nouă ordine. Nu ne mai ferchezim păpușile, nu le mai pieptănăm și nu le mai servim, plescând din buze, cu ceai turnat în ceșcuțe de jucărie. Acum ele se joacă, impetuos, cu noi. Și nici nu mai contează unde au fost fabricate. Toate sunt la fel, marionete care vorbesc mult prea mult, continuu, încercând să ne demonstreze, pradă unei delirante acribii, că a venit vremea lor, vremea marii schimbări. Uneori sunt de import, alteori sunt de producție indigenă, dar cu soft tot de acolo. Ele hotărăsc ce și cât avem voie să vorbim, cât și cu ce să ne hrănim, dacă și când să mai punem o haină pe noi ca să nu înghețăm în case, cine ne e prieten și cine inamic, în ce zei să credem (unii noi, desigur), când să aprindem sau să stingem lumina și ce e aia „gen”. Acum *ele* ne întorc cu picioarele sus ca să audă cum le spunem „ma-ma”. Și fac asta cu severitate și cu multă dojană strălucind fals în nasturii fără viață, pe care îi au cusuți pe fețele din cârpă, în loc de ochi.

În lumea lor unipolară, totul este perfect, un *statu-quo exanimi* populat de singularități obediente, lipsite de solidaritate, voință, creativitate. Păpușarul nu acceptă existența altor opțiuni, e obișnuit să fie stăpân și nu vrea să împartă puterea cu nimeni. Doar pentru asta și-a creat armata de marionete semidocte, cu suflute din pânză zdrențuită. Ca în orice joc, mai apar și accidente, se mai incurcă ațele și ițele, câte o fantoșă își mai taie sforile, închipuindu-și că arbitrul se va face că nu vede. Iată un exemplu de calcul nu numai greșit, dar și lipsit de noimă: depozitul e mereu plin cu alte și alte jucării care așteaptă cuminiți să le fie întoarsă cheița ca să se poată da în spectacol demonstrându-și supușenia. Și lucrurile ar putea merge așa până la capătul zilelor. Numai că este prezumabil un lucru: nimic nu durează la nesfârșit. Majoritar, oamenii își doresc să fie ceea ce sunt, nu le place să fie ținuți în căsuțe din carton, să soarbă din cești goale, să fie îmbrăcați sau pieptănați după gustul altora, să li se smulgă o mână sau un picior, să vorbească sau să facă lucruri la comandă sau, mai ales, să privească lumea prin ochi de sticlă. Nu vor să se transforme într-o armată de jucării orbe și ieftine. Când se vor trezi, vor înțelege. Atunci va avea loc o reală schimbare, lucrurile vor reveni la normal și toate marionetele vor ajunge într-o ladă prăfuită, acolo unde le este, de fapt, locul. Și lumea se va întoarce la pace, armonie, solidaritate și la adevărata libertate.

Dragoș CIOCĂZAN

Împletire

• Expoziție la Muzeul Catedralei Mitropolitane din Timișoara

Joi, 3 noiembrie 2022, ora 18.00, la Muzeul Catedralei Mitropolitane din Timișoara, a avut loc deschiderea expoziției *Împletire*. Expoziția, organizată de Mitropolia Banatului împreună cu Uniunea Artiștilor Plastici, filiala Timișoara, și curatoriată de Maria Pașc, reunește lucrări de pictură, sculptură, grafică și ceramică semnate de Dacian Andoni, Horia Bernea, Ciprian Bodea, Teodora Coltofean, Daniela (Dana) Constantin, Vlad Corban, Cristian Dițoiu, Marian Dobre, Constantin Flondor, Cosmin Fruntes, Paul Gherasim, Dan Gherman, Ion Grigorescu, Marin Mihai Horea, Doina Mihăilescu, Silviu Oravitza, Maria Palade, Christian Paraschiv, Horea Paștina, Filip Petcu, Ștefana Petre, Andrei Rosetti, Mihai Sârbulescu, Andrei Simion, Daniela Scurtulescu, Sorin Scurtulescu, Silvia Trion, Eugen Barzu, Delia Corban, Peter Jecza, Laurențiu Mogoșanu, Adriana Lucaci, Floarea Brînda, Gloria Grati, Nicolae Moldovan.

Despre expoziție, Maria Pașc, istoric de artă, notează: „Într-o discuție cu un jurnalist francez, Mircea Eliade spunea că este de părere că noi, în starea precară în care ne găsim ca produse ale lumii moderne, suntem condamnați să primim orice revelație prin intermediul culturii. Zicea el că numai prin intermediul formelor și structurilor culturale ne mai putem întoarce la surse, numai în cultură mai putem găsi spiritul. Oricât de implacabil și-ar afirma magistrul punctul lui de vedere (*suntem condamnați, zice*), oricât de mult ar intercede într-adevăr cultura în înțelegerea noastră, oricât de mare ar fi aportul ei în cuprinsul, sau mai bine zis în necuprinsul, alcătuirii noastre și oricât de trist ar fi să te socotești un *produs* (un *produs!*) al lumii moderne, cum iarăși zice el, trebuie să recunoaștem că lumea noastră

suferă de excesul intelectului și de puținătatea trăirii în adâncimile ființei. Cultura ne apare ca mediere, dar cerul cultural nu este atât de înalt – acesta este un adevăr precum adevăr este faptul că materialitatea unei lucrări de artă se exprimă prin pastă, prin transparențe, prin raporturi, prin densități, dar materia nu dă prin ea însăși substanță, ci doar justa ei dispunere, așadar așezarea într-un adevăr. Dar se mai găsesc semeni care într-o lume a acumulării de cunoștințe aduc înțelesuri, oameni care într-o lume a derizoriei comunicări aduc *comuniunea*.

Iată acum, ce este bun și ce este frumos decât numai a locui frații împreună! (Psalm 132,1).

Ce-i aduce împreună pe artiștii expoziției acesteia? Cea mai veche amintire a omului, care este Dumnezeu! Și felul lor aparte de a fi pe lume. Ei nu au în vedere aplecarea meșteșugărească asupra lucrului lor, ci dăruirea nemărginită, ancorarea pe tărâmul sensurilor prime. Ei aduc tot ce ating pe teritoriul valorii și împlinesc insuficiențele realului și culturalului prin preaplina sufletelor lor. Sunt artiști care lucrează în duhul înclinării în fața unui ideal întrupat. Artiști care își împletesc opera cu însăși viața lor.”

Expoziția *Împletire* este deschisă la Muzeul Catedralei Mitropolitane din Timișoara, în perioada 3 noiembrie 2022 – 15 martie 2023.

Un bulgăre de lut

• Expoziția-atelier a meșterului olar Augustin Páll poate fi vizitată până joi, 10 noiembrie, între orele 10.00 și 18.00, la Sala *Acvariu*, Muzeul Național al Țăranului Român. Curatori: Simona Hobincu, Oana Constantin

„Augustin Páll, un *tezaur uman viu*, s-a remarcat prin tehnica de realizare a obiectelor modelate la roată, prin compozițiile ornamentale care respectă tradițiile centrului ceramic, reușind să reproducă fidel cultura tradițională prin creațiile sale. Acestea erau obținute dintr-un bulgăre de lut: lua bucata de lut, o lovea de câteva ori de masa de lucru, ca să scoată aerul, pornea roata, își umezea mâinile și miracolul se producea, realizând adevărate bijuterii care au ajuns în aproape toate colțurile lumii și au dus faima ceramicii de Corund. Multitudinea elementelor decorative indică aspecte importante ale credinței și vieții populare ce reprezintă bogăția florei și faunei acestui ținut. Motivele decorative sunt unice, iar cel mai des întâlnite sunt laleaua, floarea de colț, floarea soarelui, cocoșul etc. Suprafața decorativă a vaselor era împărțită, de regulă, în trei sau cinci registre. Registrul central al cancelor era de obicei decorat cu buchete de flori stilizate reprezentând pomul vieții, iar restul registrelor cu semicercuri, raze, motive geometrice. Farfuriile erau în general ornamentate cu buchete de flori – laleaua, floarea soarelui – în culorile verde, maro sau galben închis”, informează Muzeul Național al Țăranului Român.

Invitații în lumea artelor plastice

Sculpturi în Parcul dintre flori

O dimineață neașteptat de luminoasă, învăluind în raze alb-roze operele de artă ce se întrezăreau pe aleile *Parcului dintre Flori* din orașul Buftea. Oamenii ce urcau aleile principale și le căutau din priviri aveau numai cuvinte de laudă. În surdină, susurul celor două fântâni arteziene ce completează peisajul. Început pe 21 septembrie 2022, Simpozionul Național de Sculptură Monumentală din *Parcul dintre Flori* s-a încheiat pe 29 octombrie 2022, oferindu-ne șansa de a vedea în premieră operele finite ale celor șase artiști. La eveniment, alături de sculptori, au fost prezente autorități locale și județene, dar și un număr impresionant de elevi însoțiți de profesori și părinți, care au dorit să cunoască arta sculpturii.

Organizat de către Consiliul Județean Ilfov prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov, în colaborare cu Primăria Buftea, simpozionul a fost deschis tuturor doritorilor pentru a vedea modul în care șase sculptori își desfășoară procesul de creație, transformând blocuri de marmură în opere de artă. Numele sculpturilor reflectă simbolistica și esența mesajului ce trebuie transmis pe mai departe, către viitor. Șase opere nemuritoare, ce ne vor încanta privirile și gândurile de acum încolo, oferind șanse de meditație și relaxare.

Sculptorul Corneliu Tache a spus că lucrarea sa „Mecanism” este „o compoziție geometrică, dinamică, cu multe oblice, diagonale, unghiuri, prin care îmi doresc să

exprim stabilitate, masivitate, duritate.” Sculptorul Adrian Curcan a realizat lucrarea „Evoluție – Scări spirituale”, cu dimensiunea de 4,4 metri, fiind necesară foarte multă muncă și atenție. Tehnic, lucrarea este compusă din două bucăți care se montează cu o îmbinare de oțel. Procesul de creație a început de la un bloc de marmură de circa 9 tone. Artistul spune despre lucrarea sa că „va reprezenta o metaforă a evoluției spirituale, definită, ca formă, de structura ADN-ului, esența vieții și a progresului uman.” Sculptorul Dinu Câmpeanu, realizatorul lucrării „Ștergar”, afirmă că lucrarea sa „reprezintă o continuare a unei teme personale, - într-o formulă de exprimare plastică. Elementele componente, zidul casei, un volum rigid, geometric, pe care se desfășoară dramatic, în forme mai moi, ștergarul, care, pentru mine, reprezintă cel mai important element în gospodărie. Ștergarul însoțește omul de la naștere până la moarte, este un obiect util, dar și decorativ – el îmbracă icoanele. La țară, unde am copilărit eu, pâinea, mămăliga și bucatele ce le mâncam la câmp erau învelite în ștergar. Când umblam prin mărcini și mă înțepam, bunica mă spăla și mă ștergea cu un ștergar”. Sculptorul Carmen Teșan a realizat lucrarea „Turn Cardinal” și ne-a declarat că locul în care a sculptat este foarte bun de

lucru, parcul este foarte frumos, are spații generoase, nu este sufocat de vegetație, iar vremea a ținut cu artiștii. Lucrarea sa „face referire la esență, fundamental, principal. - M-am inspirat din arhitectura locului, intenționând să exprim în opera mea prin forme sistematizate, duse la esență, arcele și ancadramentele ferestrelor, specifice zonei. De aici și denumirea de „Turn Cardinal”, turnul esență al acestor idei.” Sculptorul Cristian Pantelescu, autorul lucrării „Clepsidra”, - ne-a declarat că s-a simțit minunat la Buftea, pentru că a avut ocazia să desfășoare munca ce îi face atât de multă plăcere: „Am ciclul de lucrări numite clepsidra, ceea ce spune multe. Am ales varianta aceasta de a transpune o lucrare mică de atelier la dimensiuni monumentale. Timpul ne marchează pe toți”. Panaite Chifu a sculptat „Templul Gândurilor” și ne-a mărturisit că tema sa „pleacă de la un concept filosofic legat de ideea de maniheism, de situarea a omului între bine și rău, într-o luptă continuă, pur și simplu pe toată existența lui.”

Expoziția „dintre flori” din orașul Buftea poate fi vizitată fără bilet de intrare, atât de locuitorii orașului, dar și de iubitorii de artă din întreg județul, de turiști aflați în trecere. Le urăm clipe de meditație plăcute!

George V. GRIGORE

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Plecarea în străinătate este o realitate a societății actuale, tot mai evidentă odată cu intrarea României în Uniunea Europeană, ulterior integrării existând numeroase fluctuații în ceea ce privește exodul adulților pentru găsirea unui loc de muncă. Impactul la nivelul comunității din care aceștia pleacă este mare, deoarece plecarea românilor lasă case goale, bătrâni neajutorați și copii care sunt de multe ori fără sprijin acasă și în activitatea educațională. Monitorizarea fenomenului migrației este una precară deoarece de multe ori fenomenul este sezonier, acest lucru fiind evidențiat și de datele inconsistente culese statistic. Referitor la părinții care pleacă în străinătate, există date culese prin intermediul serviciului de asistență socială din cadrul primăriilor și prin intermediul școlilor; de multe ori, aceste date sunt diferite, deoarece foarte rar părinții anunță autoritățile cu privire la plecarea în străinătate și a persoanei în grija căreia rămâne copilul. Autoritățile locale se confruntă cu lipsa resurselor umane și materiale necesare gestionării fenomenului și, după mai bine de cincisprezece ani, practicile sunt deficitare în ceea ce privește soluționarea problemelor complexe ce intervin la nivel de comunitate dacă sunt multe persoane plecate în străinătate.

Familia are dreptul să opteze pentru un comportament migratoriu, iar statul are obligația să constituie politici în domeniul social pentru sprijinirea copiilor care se află în situații de vulnerabilitate deoarece sunt despărțiți de părinți. Situația plecării părinților în străinătate și delegarea autorității părintești, atunci când ambii părinți sunt plecați din țară și copilul rămâne în grija familiei extinse, este reglementată de secțiunea 4 din Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului. „Art. 104 (1) părintele care exercită singur autoritatea părintească sau la care locuiește copilul, care urmează să plece la muncă în străinătate, are obligația de a notifica această intenție serviciului public de asistență socială de la domiciliu, cu minimum 40 de zile înainte de a părăsi țara”. Articolul 2 din Procedura din 2015 de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și serviciile de care aceștia pot beneficia, precizează obligativitatea unităților de învățământ de a anunța, dacă sunt solicitate, informații despre copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate.

Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului specifică obligația autorităților publice locale de a implica colectivitatea în procesul de identificare a nevoilor comunității și soluționarea problemelor sociale ale copiilor. S-a creat astfel baza legală pentru înființarea Consiliilor Comunitare Consultative. Legea asistenței sociale nr. 292/2011 le definește ca „asocierea formală sau informală a unor oameni de afaceri locali, preoți, cadre didactice, medici, consilieri locali, polițiști, alți membri ai comunității, în vederea sprijinirii autorităților administrației publice locale și furnizorilor de servicii sociale în soluționarea nevoilor de servicii sociale ale comunității”. Pe lângă acestea, la nivel național, a existat interes pentru protecția acestei categorii de copii prin aprobarea de proiecte cu finanțare europeană destinate sprijinirii educației copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate.

Asociația „Societatea Națională Spiru Haret pentru Educație, Știință și Cultură” implementează încă din 2021 proiecte în cinci județe din România pentru facilitarea accesului preșcolărilor și elevilor la o societate bazată pe un sistem educațional inovator și de calitate. În cadrul acestor proiecte, copiii cu părinți plecați în străinătate pentru o perioadă mai mare de 6 luni beneficiază de servicii de suport educațional și psiho-social. Aparținătorii acestora, părinți / tutori / persoane delegate, primesc servicii de educație parentală și, pentru suportul pe termen lung, se oferă accesul la o rețea partenerială între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate.

La nivelul județului Vaslui, prin intermediul proiectului *InfoAcces*, se vizează organizarea de Consilii Comunitare Consultative, conform Legii asistenței sociale nr.292/2011, și pentru aceasta se organizează lunar întâlniri în comunitățile din județ pentru cunoașterea nevoilor acestora în ceea ce privește copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate și identificarea de parteneri relevanți care să fie atrași în rețeaua comunitară. Activitatea de dezvoltare socio-comunitară a cuprins în luna octombrie două sesiuni de conștientizare, informare și analiză a situației copiilor din județul Vaslui cu părinți plecați în străinătate din comunitatea aferentă orașului Murgeni.

Luni, 17 octombrie 2022, experții din proiect au avut invitați virtuali cadrele didactice ale Liceului Tehnologic *Ghenuță Coman* Murgeni. La eveniment au fost prezenți 15 profesori care au aflat informații despre proiectul *InfoAcces*, obiectivele acestuia și modalitățile prin care se poate obține finanțare pentru activitățile pe care le doresc pentru școală și comunitate.

Prezentarea unității de învățământ a fost prilej de incursiune într-o instituție care școlarizează elevi pentru patru forme de învățământ: nivel preșcolar - trei grupe, nivel primar - nouă clase, nivel gimnazial - cinci clase și nivel liceal - patru clase, filieră tehnologică: clasele a IX-a, a X-a, a XI-a - specializarea *tehnician veterinar* și clasa a XII-a - specializarea *tehnician ecolog și protecția calității mediului*. Liceul Tehnologic *Ghenuță Coman* Murgeni, cu specialități rare în județ și chiar în țară, are elevi din multe categorii dezavantajate și chiar elevi incluși în programul „*A doua șansă*” destinat

Evenimentele din luna octombrie organizate în cadrul activității Dezvoltare socio-comunitară a Proiectului InfoAcces - POCU/784/6/24/139636

„adolescenților, tinerilor, adulților, proveniți din medii sociale diverse și cu vârste variate, care nu au urmat sau nu au finalizat învățământul primar și gimnazial” (https://www.edu.ro/a_doua_sansa). În comunitate există mulți elevi de etnie romă și proiecte pentru reducerea abandonului școlar, școala având sprijinul unui mediator școlar care sprijină cadrele didactice atunci când i se solicită ajutorul.

Din punct de vedere al copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate în instituția de învățământ, din cei 430 de elevi și preșcolari, sunt 30 de copii ai căror părinți au declarat că sunt plecați la muncă în străinătate. Numărul este mult în scădere, iar cadrele didactice afirmă că mulți nu mai anunță atunci când părintele pleacă în străinătate. Dintre copiii declarați, trei au ambii părinți plecați și sunt în îngrijirea bunicilor.

Dificultățile identificate sunt legate de rata mare de absenteism care conduce la abandon școlar deoarece elevii nu pot recupera materia pierdută pe parcursul perioadei în care nu au frecventat școala. Elevii mai mari pleacă cu părinții în străinătate și cei care rămân acasă nu au sprijin, nu sunt supravegheați temeinic în ceea ce privește situația la școală și părinții nu acordă atenție sporită absențelor acestora de la ore. Lipsa educației părinților reprezintă o altă problemă ridicată de cadrele didactice participante, deoarece aceștia reprezintă un model pentru copii și, atâta timp cât adulții din familie nu le vorbesc copiilor de importanța participării la ore, aceștia nu pot fi atrași de cadrele didactice în activități școlare și extrașcolare. Din punct de vedere psihologic, plecarea părinților în străinătate reprezintă o stare de fapt a comunității, copiii fiind obișnuiți de mici cu plecările părinților, mai ales în comunitatea romă, aceștia rămânând de multe ori în grija fraților mai mari. Fetele sunt cele care în general duc mai mult dorul mamei, dar nu au existat probleme majore în școală, rezultatele la evaluare națională arătând o promovabilitate de 87.5%, iar la bacalaureat de 85.71%.

Rezultatele obținute pot fi puse pe seama implicării cadrelor didactice și relației bune existente cu autoritățile. În instituția de învățământ există Consiliul elevilor care are o activitate intensă, un consilier școlar, care intervine de fiecare dată când este solicitat, și în comunitate s-a înființat recent un Consiliu Consultativ Comunitar.

Evenimentul online s-a încheiat cu o dezbatere pe tema: *Creșterea calității educației copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate*. Participanții au fost interesați de următoarele aspecte: dezvoltare personală a elevilor, relația părinți-elevi, cu sugestii de îmbunătățire a acesteia, locurile de muncă din comunitate, relația școală-părinți-comunitate și acțiuni concrete în sprijinul copiilor cu părinți plecați în străinătate.

Marți, 18 octombrie 2022, a avut loc cel de-al doilea eveniment al proiectului *InfoAcces* cu participarea Școlii Gimnaziale *Emil Juvara*, Sărățeni, localitate alăturată comunității orașului Murgeni. Instituția de învățământ are, pe lângă școala de centru din localitatea Sărățeni, încă trei structuri: Floreni, Cârja și Raiu, unde învață un număr de 315 elevi (73 la grădiniță, 128, primar și 114, gimnaziu), și alți 42 la *A doua șansă*, îndrumați de 5 educatori, 9 învățători și 10 profesori.

La eveniment au participat 15 persoane din instituția de învățământ, 14 cadre didactice din toate ciclurile de învățământ și un bibliotecar. Participanții au aflat detalii despre proiect și au avut ocazia să participe la discuțiile și la dezbaterile din cadrul evenimentului.

Expertul din cadrul Inspectoratului Școlar Vaslui, partener în proiect, a prezentat instituția de învățământ ca o „școală mică, verde, cu oameni implicați”, care continuă tradițiile locale prin organizarea unui festival pentru tinerle talente pe scenă.

Prezentarea proiectului a cuprins, pe lângă obiectivele acestuia, și informații cu privire la dezvoltarea socio-comunitară și impulsivitatea realizării unui consiliu consultativ funcțional la nivelul localității. Au fost primite cu interes prezentarea *Catalogului de oportunități / surse de finanțare relevante pentru îmbunătățirea situației privind copiii cu părinți plecați în străinătate și pentru dezvoltare socio-comunitară octombrie 2022* disponibil online la adresa <https://infoacces.snsr.ro/retea-parteneriala/surse-de-finantare>. Instituțiile de învățământ au la dispoziție, prin intermediul proiectului *InfoAcces*, informații structurate despre surse de finanțare adresate educației și comunității, analizate și structurate pe criterii de eligibilitate a solicitantului, activități eligibile, valoare grantului și a contribuției proprii, precum și a termenului limită de depunere a proiectelor, ceea ce oferă celor interesați o scurtare a timpului de căutare și informații relevante în timp real.

Prezentarea Școlii Gimnaziale *Emil Juvara*, Sărățeni, a scos la iveală un procent de 14.29% copii cu părinți plecați la muncă în străinătate, repartiza acestora fiind prezentată mai jos:

Număr elevi	Total	Sărățeni	Floreni	Cârja	Raiu
Cu părinți în străinătate	45	15	16	9	5
Cu ambii părinți plecați	6 (bunici)	4	2	0	0
Tatăl plecat	32	11	9	7	5
Mama plecată	7	0	5	2	0
Un singur părinte susținător, plecat în străinătate	2 (bunici)	0	0	2 (mama)	0

În comunitate sunt mulți copii cu situație materială precară și școala s-a implicat în proiecte ce vizează reducerea abandonului școlar și atragerea copiilor către ore. Eforturile cadrelor didactice nu au rămas fără ecou în rezultatele copiilor. În clasamentul județean privind evaluarea națională, Școala Gimnazială *Emil Juvara*, Sărățeni, s-a plasat pe locul șase. Diversitatea situațiilor cu care cadrele didactice și managementul instituției se confruntă a făcut ca în școală să existe un interes crescut pentru proiecte care să implice această categorie de copii și a altor categorii defavorizate și să realizeze colaborări cu Primăria Murgeni. În școală nu există probleme speciale cu copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate și eforturile dascălilor sunt susținute de activitatea consilierilor școlari care sprijină demersurile făcute de profesori. Pentru creșterea calității educației, incluziunii școlare și reducerea absenteismului și abandonului școlar la nivel de management, s-au făcut demersuri pentru realizarea de parteneriate cu instituții precum Primăria, Poliția și Spitalul Murgeni, bisericile din fiecare localitate unde există structuri școlare, Asociația *Ovidiu.Ro* pentru consilierea familiilor elevilor, Asociația A.O.L.N - București, care oferă cadouri tuturor elevilor, Asociația *Bucuria copiilor* etc. În cadrul proiectului *InfoAcces* se dorește atragerea de parteneri pentru o colaborare pe termen lung pentru aducerea și menținerea elevilor la școală.

Pentru atingerea scopurilor asumate s-au luat mai multe măsuri considerate bune practici pentru atragerea copiilor aflați în situații de risc:

- vizite acasă la elevii din grupul considerat cu risc;
- organizarea de ore remediale în domeniile unde se identifică lacune;
- organizarea în timpul liber de multiple și atractive competiții și concursuri;
- organizarea de întâlniri: școală-familie-poliție-biserică-organizații comunitare;
- monitorizarea permanentă a evoluției elevilor din grupul de risc;
- întocmirea unui plan de acțiune pe clasă și crearea de grupuri de suport pentru elevi;
- inclusiunea mai multor teme la orele de consiliere cu privire la absenteism și abandonul școlar.

Informații cu privire la măsurile cu efect pozitiv din comunități vor fi preluate și diseminate pe site-ul proiectului în secțiunea dedicată, astfel încât mai multe unități de învățământ să beneficieze de informații prin care să ajute elevii. În cadrul proiectului *InfoAcces* se încurajează crearea de parteneriate prin care să se implice elevii în activități educative de petrecere a timpului liber prin care își lărgesc orizonturile, interacționează unii cu alții în diferite situații, leagă prietenii și au prilejul de a-și forma convingeri de viață.

Sesiunile de conștientizare, informare și analiză a situației copiilor din județul Vaslui cu părinți plecați în străinătate, în vederea dezvoltării rețelei parteneriale de sprijin din luna octombrie au primit feedback pozitiv de la participanți care s-au arătat interesați de aderarea la rețeaua partenerială *InfoAcces*. Analiza situației copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate va continua și în luna noiembrie cu evenimente organizate cu participarea altor instituții de învățământ din județul Vaslui.

Proiectul este în acord cu recomandările formulate în *Cadrul Strategic pentru Cooperarea Europeană în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ET2020)* și contribuie la îndeplinirea obiectivelor sectoriale în domeniul educației stipulate în *Strategia Europa 2020*. Din punct de vedere al reglementărilor naționale, acesta vizează: Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020 (Hot. nr. 317/2016); Strategia privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii; Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 322014-2020; Strategia Națională pentru Învățare pe tot Parcursul Vieții; Regulamentele de organizare și funcționare ale ISJ; Planurile de Dezvoltare Regională și Locală; Planurile de Dezvoltare Instituțională ale Școlilor.

Informații suplimentare despre activitățile și evenimentele *InfoAcces* pot fi consultate pe **site-ul proiectului**: <http://infoacces.snsr.ro/> și pe rețelele de socializare:
Facebook: <https://www.facebook.com/InfoAcces-106350121594314/>
Twitter: https://twitter.com/acces_info

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Irina Elena ANDRONIE

Expert organizare evenimente dezvoltare parteneriate *InfoAcces*

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI VASLUI

Mangop – cheia secretă cu care Ștefan cel Mare dorea să-și deschidă drumul spre o mare împărăție

George V. GRIGORE

În 1472, relațiile diplomatice ale lui Ștefan s-au extins până în Persia. El și Uzun Hasan, sultanul Aq Qouyunlu, plănuiesc o acțiune concertată împotriva otomanilor, spre eliberarea Europei și a zonei Dunării. Pe 29 septembrie 1474, se adresează Papei Sixtus al IV-lea și îi cere să formeze o coaliție antiotomană. La legătura, apoi, cu polonezii și cu Matei Corvin, regele Ungariei. Domnitorul moldovean era căsătorit cu prințesa de ilustră ascendență bizantină Maria de Mangop, căsătorie care i-ar fi justificat dreptul la titlul de împărat al Bizanțului în momentul unei eventuale eliberări a Constantinopolului printr-un efort creștin concertat, vis pentru care Ștefan a lucrat neobosit aproape o jumătate de veac. Astfel că Suceava putea deveni „noul Constantinopol”, iar Moldova, „centrul împărăției creștine”. Numai că, la trei ani după căsătoria lui Ștefan cu Maria de Mangop, turcii atacă Crimeea, stăpânită de cumnatul lui Ștefan cel Mare, supun pe han, pun stăpânire asupra Mangopului și omoară pe ultimii Comneni de acolo: pe Isac, fratele Mariei, și pe Alexandru, un văr de-al ei. Astfel, visul împărăției se evaporă în lumina crudă a dimineții...

Maria din Mangop (după Mangop, numele turco-tătar al cetății Doros, capitala principatului bizantin din Crimeea) a fost sora lui Alexandru, fiul principelui Alexios II de Theodosia, moștenitoarea pe linie directă a familiei lui Demetrios Paleologos Gavras, întemeietorul principatului bizantin din Crimeea (aprox. 1362). Această ramură a familiei Paleologilor era înrudită cu dinastia Comneni, cu cea a Asaneștilor din Bulgaria (Imperiu româno-bulgar din secolul IX), cu familiile voievodale din Moldova și ulterior cu familia cneazului Ivan al III-lea al Moscovei, și prin acesta cu familiile boieresti rusești Golovin, Hovrin, Tretiakov și Gavrilov.

Principatul Teodoro sau Gothia a fost un mic stat grecesc din sudul peninsulei Crimeea, apărut în 1204 ca succesor al Imperiului Bizantin și cucerit în 1475 de turcii otomani. Capitala sa a fost Doros sau Teodoro, numit în prezent Mangop. Principatul s-a format după cruciada a patra din părțile themei bizantine *Klimata-Hersones* care nu au fost ocupate de către Hoarda de Aur; cele mai bune porturi au fost colonizate de către genovezi. Populația sa a fost grecească, cu minorități gotice, iașice, armenesti și altele, care mărturiseau creștinismul ortodox. Teritoriul a fost inițial sub controlul Imperiului Trapezuntului. Teodor al II-lea Gavras, un descendent al familiei Gavras, de origine bizantină și armeană, a fost numit în funcția de temarh (logofăt). Familia Gavras a fortificat Dorosul,

prescurtarea denumirii întregi de Sfântul Teodor. Cetatea a devenit centrul administrativ al noului principat, denumit după capitală; a avut relații pașnice cu Hoarda de Aur situată în nord, plătind un tribut anual ca vasali, dar a fost în conflict permanent cu coloniile genoveze de la sud, care îi drămuiau accesul la cele mai bune adăposturi portuare. Coasta între Yamboli (Balaklava), la apus la Aluston (Alușta), și Caffa la răsărit, inițial parte din principat, va cădea progresiv sub control genovез. Grecii numeau această regiune Parathalassia („malul mării”). După ce a pierdut cele mai accesibile porturi de pe coasta de sud, principatul și-a construit un port nou numit Aspra, la gura de vărsare a râului Mavros și a întărit cetatea Kalamita (modernul Inkerman). Turcii devenind din ce în ce mai amenințatori, principele Isaac de Mangop (1458-1474) se decide în 1471 să accepte să le fie vasal, dar simultan îi propune cneazului Ivan al III-lea al Rusiei să o ia de soție pe

Ștefan cel Mare

cea a Trapezuntului. În timp ce o mare parte din Crimeea rămâne sub stăpânirea Hanatului Crimeii (acum la rândul său vasal otoman), fostele ținuturi ale principatului Teodoro și Crimeea de sud intră direct sub ocupație turcească și sunt administrate ca provincie de către Înalta Poartă.

Numele Mariei din Mangop (sau Maria Paleologu, fiica lui Olubei și nepoata lui Alexis din Trapezunt) este însemnat Maria Asanina Paleologhina în limba slavonă, pe o icoană donată chiar de ea Mănăstirii Grigoriu din Muntele Athos: „*Rugăciunea binecredincioasei doamne Maria Asanina Paleologhina, doamna Moldovlahiei*”, singura icoană care a rămas neatinsă de flăcări după două incendii devastatoare care au afectat mănăstirea mai târziu, în 1761 și 1890. Căsătoria cu domnul Moldovei a avut loc la Suceava la 14 septembrie 1472. Din această căsătorie s-au născut doi băieți gemeni: Iliăș (1473 - 1473) și Bogdan (1473 - 1479). Ca și prima căsătorie a domnitorului, cea cu Evdochiei

Maria de Mangop

fiica sa. Ștefan cel Mare, cumnatul lui Isaac (prin Maria de Mangop), era atunci în lupte crâncene cu turcii, și politica lui Isaac îi șubrezește poziția. Ștefan îl susține atunci pe Alexandru Gavras, alt cumnat, căruia îi pune la dispoziție câteva corăbii și un corp de 300 de ostași cu care Alexandru ajunge la Doros și îl detronează pe Isaac. Dar turcii reacționează rapid și violent: pe 6 iunie 1475, comandantul otoman Ahmet Pașa Gedik cucerește Caffa și la sfârșitul anului, după șase luni de asediu, și cetatea Doros. Alexandru – cel susținut de Ștefan Voievod – moare în acest război. Astfel, ultimul stat medieval grecesc independent dispăre la 22 de ani după căderea Constantinopolului și 14 ani după

Olelkovici din Kiev, care a durat patru ani, până în 1467, și aceasta se va termina prin decesul soției sale, în mod cu totul neașteptat. Conform inscripției de pe mormântul de la mănăstirea Putna, inscripție în limba slavonă, doamna Maria de Mangop a decedat pe 19 decembrie 1477: „*În anul 6985 (= 1477), luna decembrie 19, a răposat binecredincioasa roabă a lui Dumnezeu Maria, doamna binecredin-ciosului Io Ștefan Voievod, domnul Țării Moldovei, fiul lui Bogdan Voievod*”.

Tot la mănăstirea Putna poate fi admirat acoperământul de mormânt al doamnei, o broderie care o înfățișează în veșminte de înaltă pompă imperială, având ca

Căderea Constantinopolului (Țarigradului) în picturile mănăstirești moldave

însemn vulturul bicefal bizantin, cu mâinile încrucișate pe piept sub o arcadă trilobată susținută de coloane. Broderia este cusută cu fire de aur, argint și mătase și este considerată una dintre cele mai prețioase capodopere ale broderiei medievale românești.

Frumusețea locurilor și slujirea ieromonahilor Putnei vor alina dorul de patria natală descendentii basileilor bizantini, cucerind-o pentru totdeauna, astfel că Doamna Moldovei va lăsa cu limbă de moarte să fie îngropată - cu toate însemnele și podoabele sale imperiale, aduse din îndepărtatul Mangop, din tainica cetate din nordul Mării Negre - în vestita ctitorie voievodală.

În anul 1790, Mangopul va rămâne pustiu. Ultimii locuitori ai capitalei Principatului Teodoro au fost karaiții, un popor cu o origine obscură, vorbitori ai unei limbi turcice, dar aparținând unei grupări religioase iudaice. Aceștia vor ajunge în bejanie, căutând locuri mai primitoare, după abandonul cetății din anul 1774, de către garnizoana turcă. Urmele comunități karaite din Mangop se mai văd și astăzi: un cimitir cu inscripții în evreiește și ruinele unei sinagogi. Palatele, citadela, turnurile și zidurile cetății, încăpute în mâinile rușilor, vor ajunge, încetul cu încetul, o ruină și o sursă de materiale de construcție. Abia după un veac, cercetătorii ruși vor începe să facă săpături arheologice la Mangop, capitala părăsită a Principatului Teodoro, descoperind inscripții vechi, podoabe, arme și chiar monede emise în Moldova. A urmat, în mod firesc, publicarea la Sankt Petersburg și la Moscova a unei întregi serii de studii de istorie și arheologie, ca și a unor broșuri de popularizare a locurilor, fapt ce va conduce, în cele din urmă, la dezvoltarea fără precedent a turismului în sudul Crimeii. Astfel, începând cu anii 70 ai secolului trecut, Mangopul nu va lipsi din nici un program turistic crimeean, alăturat fiind Bahçisaraiului, vechea capitală a tătarilor, Simferopolul laltai, Sevastopolul, ori Feodosia.

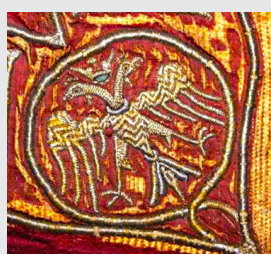
Cum va fi arătat Mangopul în perioada lui de maximă înflorire nu e simplu de realizat astăzi (poate tridimensional și virtual). Să ne ducem cu gândul însă doar către un singur fapt: asediul cetății de către turci în anul 1475 a durat șase luni, în vreme ce Constantinopolul, marea capitală bizantină, în 1453, a căzut după doar două luni de asediu. Cu puțină vreme înainte de căderea sa, Mangopul încheiase alianțe cu state importante ale vremii: Rusia, Țările Române, Genova etc. După moartea lui Isaac, conducătorul Principatului Teodoro, fiul cel mare al acestuia, Alexandru, se întoarce în Crimeea, străbătând grăbit - de la Suceava la Mangop - un istovitor drum.

Pentru a prelua în siguranță puterea strălucitorului stat, mult râvnit de vecini, vine însoțit de o oaste formată din 300 de moldoveni. La doar câteva zile de la sosirea sa, turcii vor începe însă asaltul asupra cetăților principatului din sudul Crimeii, reușind, în cele din urmă, să cucerească și Mangopul. Multe biserici vor fi distruse din temelii de către cuceritori, palatele vor fi devastate, locuitorii cetăților fiind luați prizonieri. Vizitând orașul, la un secol după căderea acestuia în mâinile turcilor (1578), Martin Broniewski, un diplomat polonez, scria în însemnările sale („*Tatarice Descriptio*”), tipărite la Koln, în 1595: „*Acum, au mai rămas acolo doar o biserică grecească, închinată Sfinților Împărați Constantin și Elena, și o alta, închinată Sfântului Gheorghe, ce nu pot fi socotite de prea mare importanță. În cetate mai locuiesc doar un preot grec și câțiva evrei și turci, întregul loc fiind devastat cum nici măcar nu cred că-și poate închipui cineva*”. Numărul sihastriilor, din zecile de peșteri din preajma Mangopului a sporit după căderea cetății în mâinile turcilor. Mirenii fugari s-au ascuns, la rândul-le, pentru o vreme, în grotle din afara zidurilor cetății, nădăjduind că într-o zi se vor întoarce acasă... Au fost improvizate, în muntele Mangopului, sute de paraclise (sutele de fresce sunt o dovadă vie în acest sens), bisericii, locuințe...

Ceea ce este interesant, de curând vechile mănăstiri din stâncă au început să renască. Astfel, în 2002, cu binecuvântarea Mitropolitului Lazăr al Crimeii și Simferopolului, pe Muntele Mangopului a fost reînființată una din aceste vechi chinovii, purtând hramul *Bunei Vestiri*. Sunt pomeniți aici creștinii ce și-au jertfit viața pentru apărarea cetății Mangop și păstrarea dreptei-credințe. În anii de pe urmă, au fost descoperite moaștele mai multor martiri, îngropați în vremea celor șase luni de asediu, în Biserica *Sfinților Împărați*, ale cărei ruine s-au păstrat până în zilele noastre.

Pomenită de veacuri la Putna noastră moldavă, Maria de Mangop, Doamna Preadreptcredincioasă Moldovei și Domnul Ștefan cel Mare - al cărei suflet s-a înălțat la cer, istovit de dorul patriei natale pierdute, la nici doi ani după căderea acesteia în mâinile turcilor (1477) -, în ultimii ani este pomenită cu cinste și acasă, la prestolul *Mănăstirii Maicii Domnului* din vechea capitală a Principatului Teodoro din Crimeea. Dacă în timpul vieții sale ar fi avut loc o eliberare a Constantinopolului de sub jugul otoman printr-un efort creștin concertat, Ștefan cel Mare al Moldovei ar fi devenit împărat al Bizanțului. Dar... istoria a fost cu totul alta!

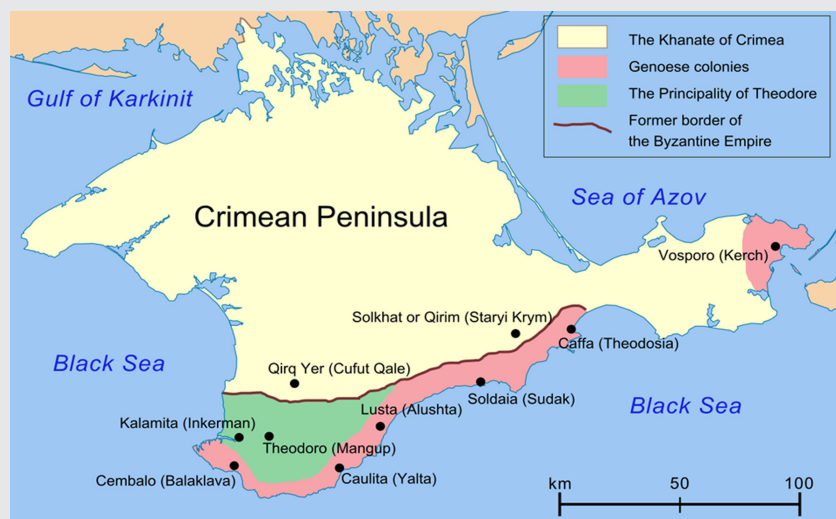
Surse: wikipedia.org; enciclopediaromaniei.ro; infoazi.ro; compactplay.com; evenimentulistoric.ro; lumeacredintei.ro; ziarullumina.ro; moldovenii.md; crestinortodox.ro; istorieveche.ro; orthodox.ro; *Lumea Credinței* nr. 8 (73), august 2009; Gheorghii Ciocoi – *Sposedaniile unui pelerin valah în Ortodoxia rusă*, Editura *Lumea Credinței*, 2021.

Vulturul bicefal bizantin

Emblema Familiei Paleologilor

Peninsula Crimeea în secolul XV, cu Hanatul tătar al Crimeii, Principatul Teodoro și coloniile genoveze.